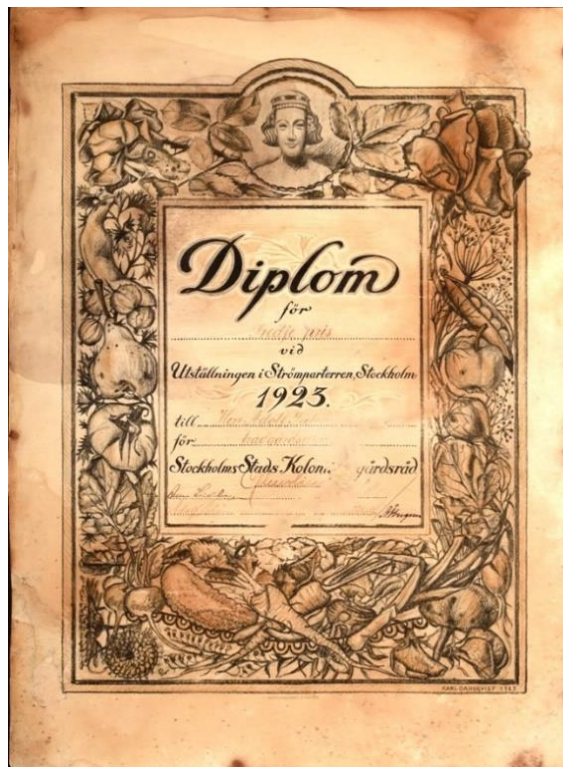

Bergshamra tar priset.

Trädgårdsutställningar och olika former av odlingstävlingar var ganska vanliga förr, särskilt under 1920-talet när koloniträdgårdsrörelsen var utsatt för ett hårt tryck från bland annat växande städer. Dessa evenemang gav rörelsen möjligheter att påvisa nyttan och glädjen med koloniträdgårdar. De var även viktiga för både koloniföreningarna och enskilda kolonister som på det här sättet fick bekräftelse på värdet av sina insatser. Belöning i form av diplom och enklare priser väckte säkerligen stolthet och ökade självkänslan. Bara att ens namn omnämndes i en prislista som publicerades i stora dagstidningar måste ha känts tillfredsställande för många kolonister. Odlarens möda var kanske när allt kommer omkring värd besväret.

I Bergshamra fanns det många duktiga odlare och koloniområdet utmärkte sig i utställning efter utställning. En sådan ägde rum på **Strömparterren den 22-23 september 1923** och öppnades av jordbruksminister David Pettersson (Pettersson i Bjälbo).¹ I prisnämnden satt Gustaf Lind från experimentalfältet, fröken Ingeborg Schager och trädgårskonsulenten Märta Gustafsson, alla kända i kolonikretsarna. Bergshamra koloniområde belönades med Stockholms Tidningens pris – en större flagga. Dessutom erövrade Bergshamra både första, andra och tredje priser i olika klasser. Totalt 25 stycken. Inte illa för en förening med cirka 115 hushåll. Det måste alltså ha funnits mängder med diplom, bågare och andra priser i Bergshamras kolonistugor.

Ett diplom för tredje pris i kategorin trädgårdsalster från trädgårdsutställningen på Strömparterren 1923 till kolonisten Adolf Salomonsson på lott 71 i Bergshamras gamla koloniområde.

Ett sådant pris, ett diplom för tredje pris i kategorin trädgårdsalster, utfärdat av Stockholms stads koloniträdgårdsråd och undertecknat av bland andra Anna Lindhagen och Anna Åbergsson, fanns under många år i stugan på lott 71 sydväst om villa Ekensberg i gamla området. Pristagaren var Adolf Salomonsson, till yrket grovarbetare och boende på Döbelnsgatan 48 när han i november månad 1918 lämnade in sin intresseanmälan för att odla i Bergshamra.

Efter ett antal ägarbyten kom stugan 1979 i Arne Petterssons ägo. Stugan revs 1983 under den stora flytten från gamla området och Arne uppförde en ny stuga på lott 70 i Tivoliområdet. När vi flyttade till vår lott 73 år 1996 var Arne vår närmaste granne tvärs över vägen. Han förstod att jag var intresserad av kolonins historia och frågade om jag ville ha diplom och det ville jag ju gärna. Diplomet hade under lång tid legat undanstuvat i ett förråd och var fuktskadat och hade tappat färg med mera, men med hjälp av en papperskonservator hejdades ytterligare förfall.

Den mest värdefulla ”belöning” som Bergshamras kolonister fick i samband med utställningen på Strömparterren var kanske kommentaren som stod att läsa i Dagens Nyheter den 23 september 1923:

”Utställningen torde även ha visat vikten av att koloniområdena, såsom borgmästare Lindhagen motionerat om, inläggas i stadsplanen och att Bergshamrakolonin, som är den mest rationellt skötta och har en synnerligen vacker utställning, får äga bestånd genom att riksdagen stoppar alla försök att äventyra områdets existens som koloniområde.”

Koloniområdet var ju vid den här tiden hotat genom byggnadsstyrelsens planer på en tjänstemannastad som skulle radera hela Bergshamrakolonin. Att en stor och rikstäckande dagstidning skrev positivt om Bergshamra i denna fråga måste ha känts som ett stort stöd.

Blå hallen september 1924. Två evenemang ägde rum i Blå hallen under september månad 1924. Det ena var Kolonisternas skördeutställning där Bergshamrakolonisterna fick fem förstapris och hederspris, tre andrapris och hederspris samt två tredjepris och hederspris. Dessutom fick man ett hedersomnämmande.² Det andra evenemanget var Koloniträdgårdsrådets tävlan om den bäst skötta lotten som samlat 218 deltagare. Vid själva prisutdelningen var 2 500 personer samlade i stadshuset. Totalt kom 42 personer upp i högsta eller näst högsta poäng, vilket belönades med hederspriser. Bergshamra kunde räkna in fem sådana hederspriser. Ett av dem gick till Ruth Grimfelt på lott 107. Priset bestod av en liten silverbägare med inskriptionen ”Fröken Anna Åbergssons Hederspris vid tävlan om bäst skötta koloniträdgård 19 14/9 24”.³

När Ruth Grimfelts mor Anna fyllde 75 år tog Ruth några fotografier med sin lådkamera. På en av bilderna ser vi mor Anna sittande med knäppta händer vid ett blomsterprytt bord i stugan på lott 107. Till vänster om hennes armbåge står en liten silverbägare som var det hederspris Ruth fick 1924 för bäst skötta koloniträdgård.

Koloniträdgårdarnas utställning i Blå hallen 11-13 september 1926. I den kollektiva utställningen utdelades fyra förstapris till fyra föreningar som fått samma poäng. Bergshamra var en av dessa. Dessutom belönades individuella prestationer där Bergshamra fick två förstapris, två andrapris och ett tredjepris samt ett hederspris.⁴

Trädgårdsutställningen i Blå hallen 22-23 september 1928. I prislistan som återgavs i DN den 23 september finns ett fotografi av en prominent besökare (kronprinsessan) och en av arrangörerna (Anna Åbergsson). Listan upptar tretton namn från Bergshamra, bland andra Linus Hjelm som fick just kronprinsessans pris.⁵

Allmänna svenska trädgårdsutställningen i september 1930. Bergshamra fick silvermedalj för kollektivutställning samt inom klass A, kronprinsens och kronprinsessans hederspris, som gick till K. Gustafsson. Ytterligare två priser i samma klass gick också till Bergshamra.⁶

Småodlarnas skördemässa i september 1942. I föreningens verksamhetsberättelse för 1942 nämns att föreningen deltagit i skördemässan och att man erhållit följande priser: ”Stockholms Tidningens odlarsköld för bästa odlingsområde (vandringspris), diplom för 1:sta pris, fabrikör Stjärnqvists hederspris för frukt, Dagens Nyheters hederspris för potatis, Malmö koloniträdgårdars centralförenings hederspris.”

¹ Dagens Nyheter 1923-09-23.

² Dagens Nyheter 1924-09-14.

³ Dagens Nyheter 1924-09-15.

⁴ Stockholm stad. Trafikkontoret. Koloniträdgårdsrådets protokoll 1926-1930.

⁵ Dagens Nyheter 1928-09-23.

⁶ Dagens Nyheter 1930-09-23.